

نکته: اگر خانواده ای بتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد، میتوان از آن به عنوان خانواده ای مطلوب یاد کرد.

نکته: وقتی خانواده نتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد، دچار آسیب شده است .

(۱) اگر خانواده ای نتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد ، چه اثرات زیانباری دارد؟ در چنین حالتی ، رابطه ی خانواده با دیگر نهادهای جامعه نیز دچار مشکل می شود و در نهایت آسیب به همه ی جامعه سرایت می کند.

نکته: اولین گام در راه تشکیل یک خانواده ی سالم ، دقت در انتخاب همسر است .

نکته: یکی از عواملی که موجب سازگاری و آرامش در خانواده می شود انتخاب صحیح همسر است.

(۲) انتخاب صحیح همسر چه نتیجه ای دارد؟ موجب سازگاری و آرامش در خانواده می شود .

(۳) اگر افراد در انتخاب همسر به معیارهای نادرستی تکیه کنند چه مشکلی ایجاد می شود؟ اگر افراد در انتخاب همسر به معیارهای نادرستی تکیه کنند مثلاً فقط زیبایی ظاهری یا ثروت همسر خود را در نظر بگیرند، احتمال اینکه در زندگی خانوادگی با شکست رو به رو شوند افزایش می یابد

(۴) برای زندگی خوب و با سعادت، افراد باید در انتخاب همسر به چه چیزی توجه کنند؟ افراد باید در انتخاب همسر به تناسب و همگونی خود با طرف مقابل توجه کنند . هر چه افراد از نظر اعتقادات دینی ، فرهنگ، اخلاق ، روحیات و وضعیت خانوادگی با همدیگر هماهنگی داشته باشند ، زندگی شان با دوام تر است

(۵) از دیدگاه اسلام برای انتخاب همسر به چه عواملی باید توجه کرد؟ از دیدگاه اسلام ، مهم ترین عاملی که باید در همسر گزینی به آن توجه کرد ، ایمان و اعتقادات دینی افراد است .

اسلام همچنین بر اصالت خانواده تأکید کرده است ، یعنی فردی که به عنوان همسر انتخاب می شود در خانواده ای صالح و اهل ایمان و تقوا پرورش یافته باشد.

۶) نقش خانواده ها در انتخاب همسر چیست؟ اگر جوانان همسر خود را با همفکری و حمایت خانواده ها انتخاب و از تجربه های آنان استفاده کنند ، از بروز بسیاری از ناسازگاری ها جلوگیری می شود.

۷) یکی از مهم ترین اهداف ازدواج چیست؟ برقراری آرامش و محبت بین زن و مرد است .

۸) یک همسر خوب چه وظیفه ای بر عهده دارد؟ یک همسر خوب، باید وظایف و مسئولیت های خود را به خوبی شناخته و علاوه بر انجام دقیق آنها، شریک زندگی خود را نیز در انجام مسئولیت هایش، یاری کند

ص ۱۳۳

نکته: یکی از عواملی که موجب امنیت و ثبات خانواده و گرمی و نشاط آن می شود، وجود فرزندان است.

۹) روانشناسان معتقدند که خانواده هایی که چند فرزند دارند از چه مزایایی

برخورداوند؟ تجربه اجتماعی شدن و رشد اجتماعی کودکان افزایش می یابد. در این خانواده ها، کودکان هم بازی دارند و رقابت ها و بازی ها و دعوای کودکانه و همچنین الگوبرداری از رفتارهای خواهر و برادر شکل می گیرد. همچنین، افرادی که برادر و خواهر دارند، در آینده از لذت ارتباطات وسیع تر خانوادگی و حمایت و محبت برادر و خواهر محروم نمی شوند و فرزندان نیز از داشتن عمو و خاله و دایی و عمه، برخوردار خواهند بود

نکته: همانطور که با تشکیل خانواده، حقوق و تکالیفی بر روابط زن و شوهر حاکم می شود، با تولد فرزندان نیز حقوق و تکالیف متقابلی بین والدین و فرزندان به وجود می آید

ص ۱۳۴

۱۰) پدر و مادر چه وظایفی نسبت به فرزندان دارند؟ پدر و مادر مکلف اند سرپرستی

کودک را به عهده بگیرند و نیازهای مادی و معنوی او را رفع کنند

۱۱) وظایف فرزندان نسبت به والدین را بنویسید؟ باید در هر حال، به آنها احترام بگذارند. فرزندی که پدر و مادر از او راضی نباشند، از رحمت خدا دور می شود. اطاعت از والدین، رعایت اخلاق خوش و خودداری از بی احترامی به آنها در هر شرایطی واجب است.

نکته: اطاعت از والدین تنها در صورتی جایز نیست که به گناه و نافرمانی از خدا دستور دهند

۱۲) دلیل اختلاف نظر و ناسازگاری بین فرزندان و والدین چیست؟ این اختلاف نظر یا ناسازگاری، به سبب آشنا شدن فرزندان با محیط و گروه های مختلف در جامعه است

۱۳) چگونه می توانیم ارتباط بهتری با اعضای خانواده داشته باشیم؟ باور داشته باشیم که بسیاری از مشکل ها با ارتباط و گفت و گوی صحیح قابل حل شدن هستند - در هنگام صحبت مخصوصاً با پدر و مادر، حتماً احترام آنها را رعایت کنیم - برای ارتباط صحیح با دیگران، پیامهایمان را به شکل کامل منتقل کنیم - شرایط شنونده را در نظر بگیریم - هنگامی که عصبانی یا شدیداً ناراحت هستیم، صبر کنیم تا کمی آرام شویم، سپس با اعضای خانواده صحبت کنیم - هنگام ارتباط، از مسخره کردن، تحقیر و طعنه زدن اجتناب کنیم پس از طرح مشکل، راه های پیشنهادی خود را مطرح کنیم - در مسائل و مشکلات جدی، از فرد بزرگتر خانواده، مانند والدین یا برادر یا خواهر بزرگتر، کمک بگیریم - از کمک و مشورت صاحبان تجربه و تخصص و بزرگترهای خانواده و فامیل در مشکلات جدی بهره ببریم - مشکلات و مسائل خانواده خودمان را، تا جای ممکن در خانه حل کنیم و از بازگو کردن آنها به دیگران خودداری کنیم - صبر و توکل به خدا، یاری رسان ما در تمام مسائل و مشکلات احتمالی ما در زندگی است

ص ۱۳۵

۱۴) (فعالیت ۳) به نظر صاحب نظران، تک فرزندی چه پیامدهای نامطلوب فردی و اجتماعی دارد؟ تجربه اجتماعی شدن در کودک کاهش می یابد - کودک مجبور است همواره با بزرگسالان در ارتباط باشد - از ارتباط وسیع خانوادگی و حمایت خواهر و برادر محروم می شود - خواهر و برادر ندارد که از آنها الگو برداری کند - کودک همبازی ندارد

۱۵) (فعالیت ۴) کاهش نرخ باروری در کشور ما در آینده چه پیامدهای نامطلوبی در اقتصاد یا جامعه خواهد داشت؟ دست کم به سه مورد اشاره کنید. الف) خطر پیری و جایگزین نشدن

جمعیت ب) کاهش نیروی جوان و کار ج) عدم رشد و توسعه اقتصادی د) نشاطی جمعیت ه) آسیب های اخلاقی و تربیتی و) انقطاع نسل بشر

نکته: زندگی خانوادگی، یک دوره ی طولانی یعنی از ازدواج تا پایان عمر را در بر می گیرد .
۱۶) خانواده ها هنگام روبه رو شدن با مشکلات چه وظایفی دارند؟ در چنین مواقعی اعضای خانواده باید با توکل به خدا ، صمیمیت و همکاری بین خود را بیشتر کنند و با در پیش گرفتن صبر و شکیبایی و دعوت یکدیگر به صبر ، مشکلات و حوادث را مدیریت کنند و نگذارند که خانواده دچار بحران شود و آسیب ببیند.

ص ۱۳۲

۱۷) واژه " صله " و " ارحام " به چه معناست؟ واژه ی صله از وصل گرفته شده و به معنای اتحاد و پیوستگی است و ارحام یعنی خویشان و نزدیکان.

۱۸) منظور از صله ارحام چیست؟ این است که افراد به دیدار و بازدید خویشاوندان خود بروند و از حال یکدیگر خبر بگیرند . البته صله ارحام تنها به دید و بازدید خلاصه نمی شود و این دید و بازدیدها باید با مهر و محبت توأم باشند. کمک مالی به خویشاوندان نیز جزء صله ارحام محسوب می شود.

نکته: در مواردی که افراد نذری دارند یا میخواهند زکات یا صدقه و ... بدهند، اگر در بین خویشاوندان آنها نیازمندی وجود داشته باشد، باید او را بر دیگران مقدم بدانند.

۱۹) (فعالیت ۶) فواید صله ارحام برای خانواده ها چیست؟ الف) مهر و محبت بین اقوام را زیاد می کن د ب) از مشکلات یکدیگر با خبر می شوند ج) افزایش طول عمر و افزایش روزی د) پاکی اعمال و دفع بلا ه) از لحاظ عاطفی و روانی اثرات مثبت زیادی دارد